

ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΟ-ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΠΡΟΤΥΠΟ,
ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ, ΕΠΙΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ:
ΤΑ ΚΑΙΝΑ ΔΑΙΜΟΝΙΑ ΤΟΥ ΔΗΜΗΤΡΗ ΓΕΩΡΓΑ

Βασίλης Παυλόπουλος

Τμήμα Ψυχολογίας, Εθνικό & Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών

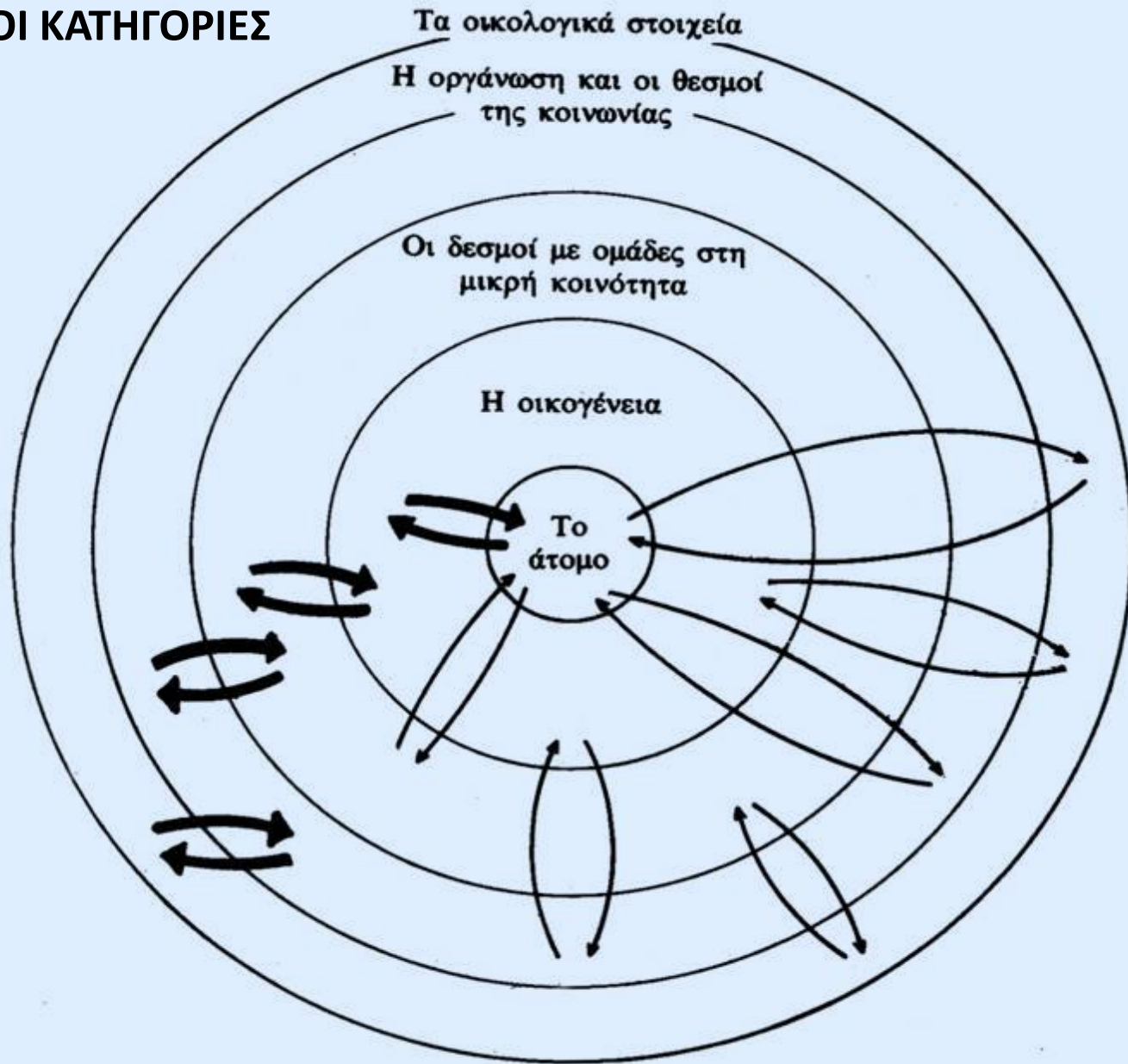
✉ vpavlop@psych.uoa.gr

🌐 <http://users.uoa.gr/~vpavlop>

Τα καινά δαιμόνια του Δημήτρη Γεώργα

- Το οικολογικό-κοινωνικό πρότυπο: ένα πολυεπίπεδο μοντέλο για τη μελέτη της ψυχολογικής διαφοροποίησης
- Θεωρητικά και μεθοδολογικά ζητήματα της Διαπολιτισμικής Ψυχολογίας
 - Οικοπολιτισμική ταξινόμια
 - Πολιτισμική προσαρμογή-στάθμιση ψυχομετρικών εργαλείων:
Georgas test, ελληνικό WISC-III
- Διαπολιτισμικότητα στην ελληνική κοινωνία: ψυχολογική μελέτη των διεργασιών επιπολιτισμοποίησης των παλιννοστούντων

ΟΙ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ



Το Οικολογικό-Κοινωνικό Πρότυπο (Γεώργας, 1986· Georgas, 1988)

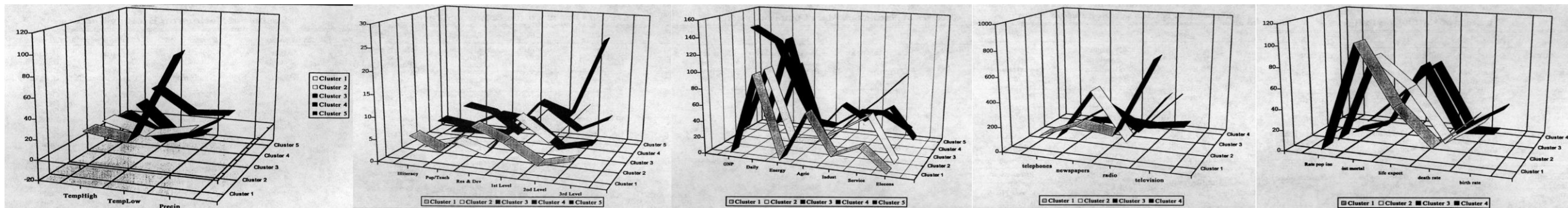
ΟΙ ΜΕΤΑΒΛΗΤΕΣ ΠΟΥ ΕΠΗΡΕΑΖΟΥΝ ΤΙΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ

- ✓ Η διασπορά των οικολογικών στοιχείων
- ✓ Η πολυπλοκότητα των κοινωνικών στοιχείων
- ✓ Ο βαθμός της ανθρώπινης επαφής
- ✓ Οι κοινωνικές αλλαγές

Οικοπολιτισμική ταξινόμηση των χωρών

(Georgas & Berry, 1995 · Georgas, Van de Vijverm & Berry, 2003)

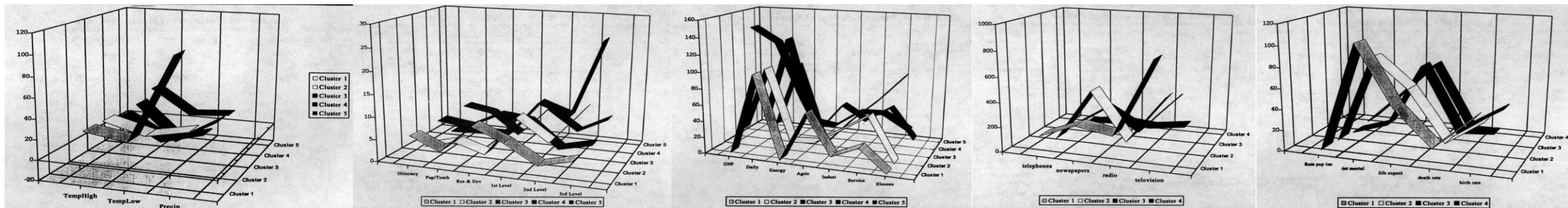
- ✓ 5+1 διαστάσεις: οικολογία, εκπαίδευση, οικονομία, ΜΜΕ, πληθυσμός + θρησκεία
- ✓ 500 → 77 → 25 οικολογικοί-κοινωνικοί δείκτες
- ✓ 174 → 121 χώρες
- Προσδιορισμός συστάδων (“πολιτισμικών ζωνών”) με βάση τους οικολογικούς-κοινωνικούς δείκτες
- Συσχέτιση των πολιτισμικών συστάδων με ψυχολογικές μεταβλητές (αξίες, υποκειμενική ευτυχία)



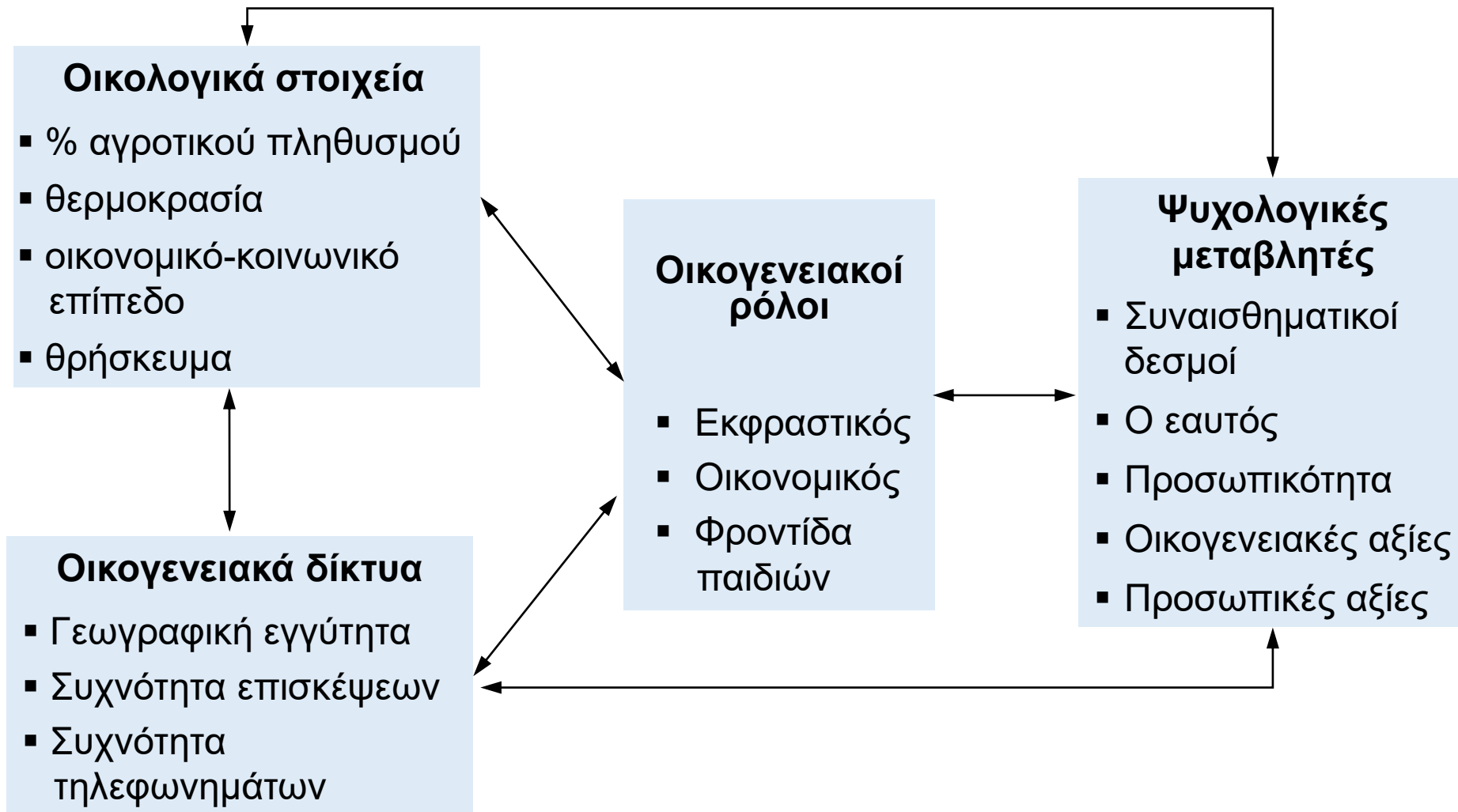
Οικοπολιτισμική ταξινόμηση των χωρών (Georgas & Berry, 1995 · Georgas, Van de Vijverm & Berry, 2003)

Σημασία για τη διαπολιτισμική έρευνα:

- Κατάλληλη επιλογή των δειγμάτων στο πολιτισμικό επίπεδο ανάλυσης
- Ερμηνεία της ψυχολογικής διακύμανσης με βάση λειτουργικές διασυνδέσεις της με οικολογικούς και κοινωνικούς παράγοντες:
 - αποφυγή της μεθοδολογικής σύγχυσης πολιτισμού-χώρας
 - απομάκρυνση από τις κυκλικές αιτιακές αποδόσεις του πολιτισμού

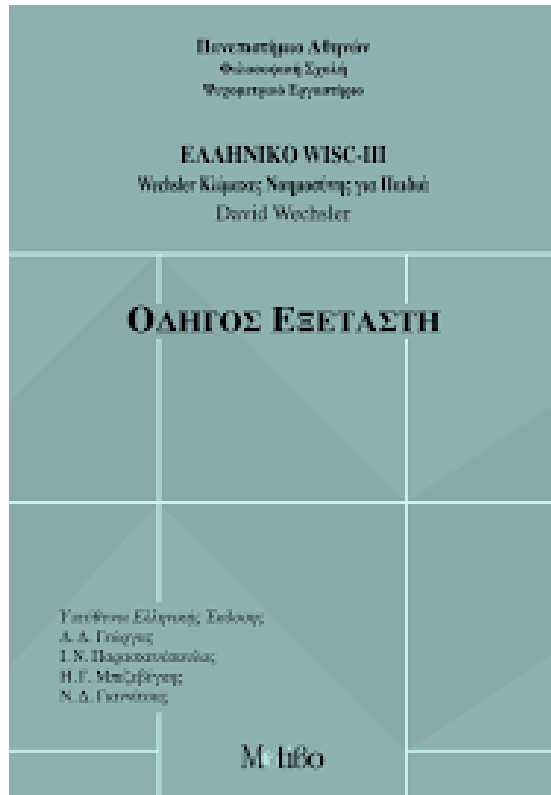


Προσαρμογή του Οικολογικού-Κοινωνικού Προτύπου στη διαπολιτισμική μελέτη της οικογένειας

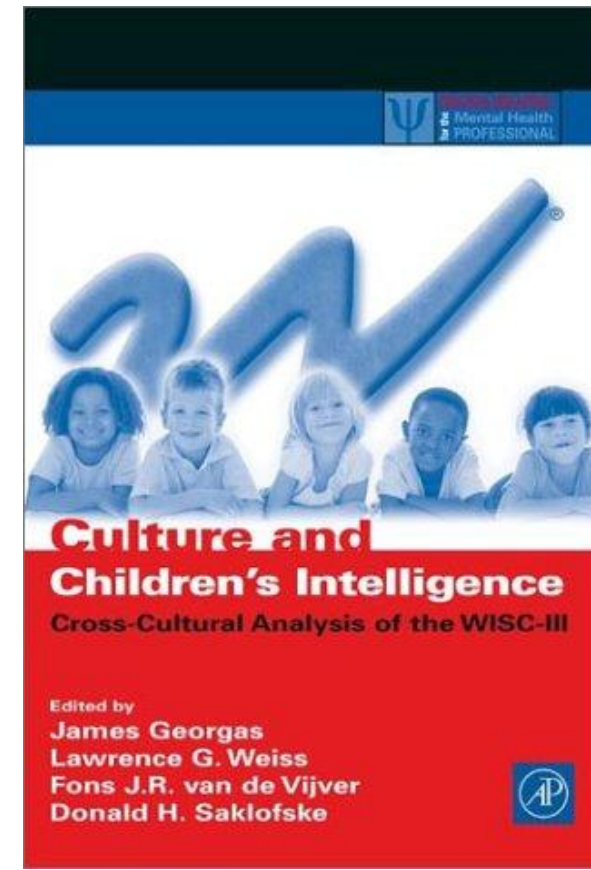


Πολιτισμική προσαρμογή-στάθμιση ψυχομετρικών εργαλείων

- Το Georgas τεστ νοημοσύνης για παιδιά (Γεώργας, 1971)



- **ΕΛΛΗΝΙΚΟ WISC-III** (Γεώργας, Παρασκευόπουλος, Μπεζεβέγκης, & Γιαννίτσας, 1997)
- **Cross-cultural analysis of the WISC-III** (Georgas, Weiss, Van de Vijver, & Saklofske, 2003)



Επιπολιτισμοποίηση και ψυχολογική προσαρμογή (Γεώργας & Παπαστυλιανού, 1993)

- Η πρώτη ψυχολογική προσέγγιση της μετανάστευσης σε μια περίοδο ιστορικής έκτασης αλλαγών στην ελληνική κοινωνία.
- Από τα μονοδιάστατα στα διδιάστατα μοντέλα της επιπολιτισμοποίησης: *εναρμόνιση*.
- Προτάσεις παρέμβασης και πολιτικής:
 - ✓ εκπόνηση αναλυτικού προγράμματος στα σχολεία
 - ✓ επιμόρφωση των διδασκόντων
 - ✓ προαγωγή της διγλωσσίας
 - ✓ θεσμική ενίσχυση της θετικής επαφής



ΑΝΤΙ ΕΠΙΛΟΓΟΥ

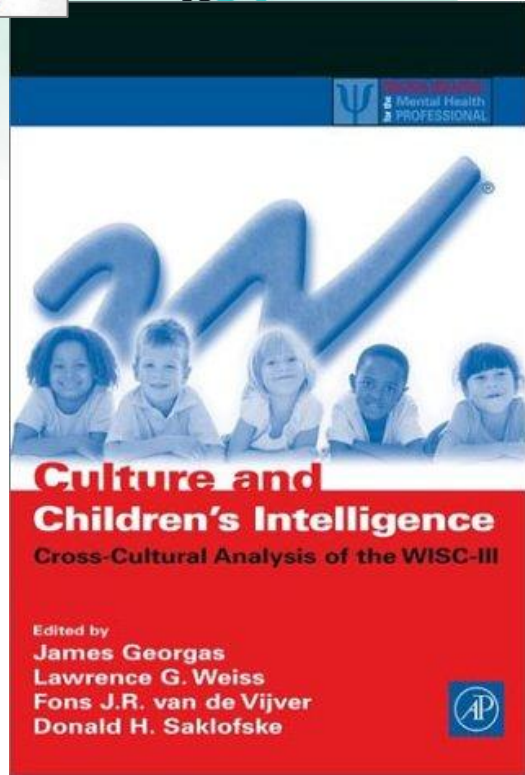
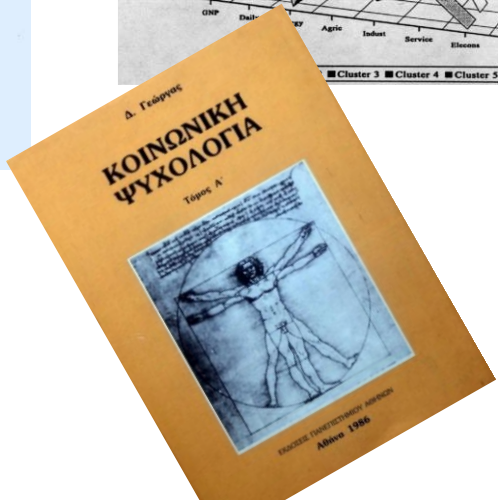
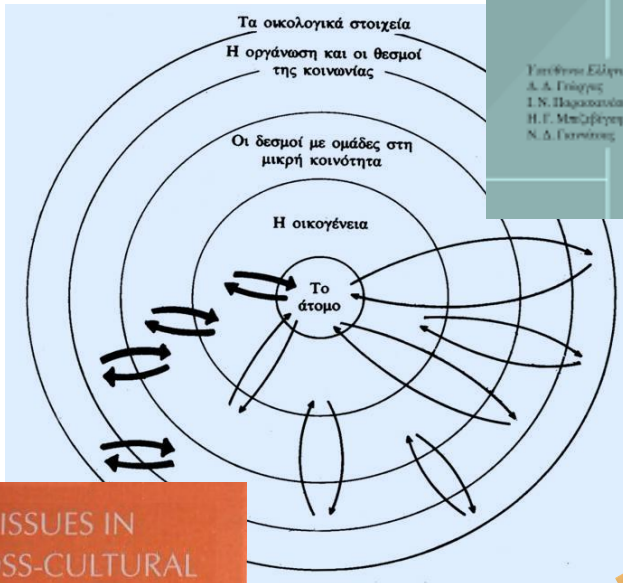
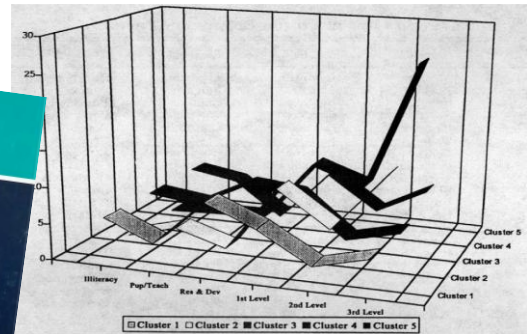
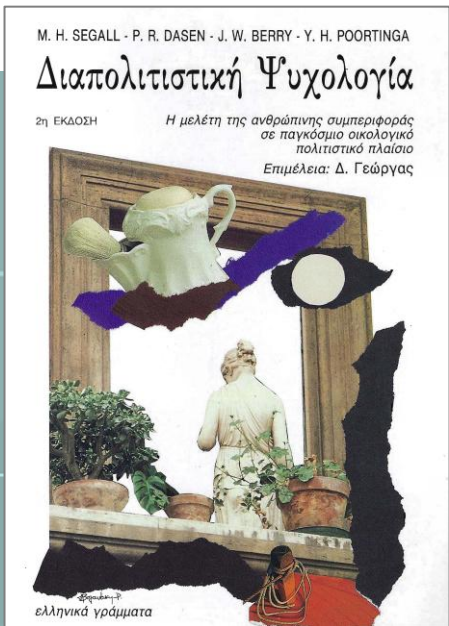
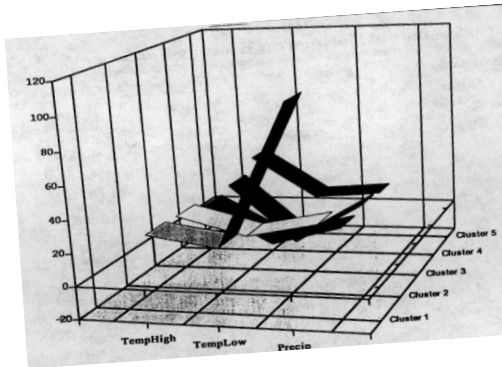
Ο Γεώργας ήταν ένας πραγματικός πρωτοπόρος: καταπιάστηκε με σύνθετα και σημαντικά επιστημολογικά και μεθοδολογικά ζητήματα στην ψυχολογία, βάδισε σε –ενίοτε, χάραξε– νέα μονοπάτια και άνοιξε διαύλους συνεργασίας μεταξύ επιστημονικών και επαγγελματικών πεδίων. Το έργο του μας διδάσκει και μας εμπνέει διαρκώς...

*– Όλα χάνονται. Του καθενός έρχεται η ώρα.
– Όλα μένουν. Εγώ φεύγω. Εσείς να δούμε τώρα.*

ΟΔΥΣΣΕΑΣ ΕΛΥΤΗΣ

Βιβλιογραφία

- Γεώργας, Δ. (1971). *Το Georgas τεστ νοημοσύνης για παιδιά*. Κέδρος.
- Γεώργας, Δ. (1986). Οικολογική ψυχολογία: Ελληνική πραγματικότητα. *Νέα Παιδεία*, 39, 53-71.
- Georgas, J. (1988). An ecological and social cross-cultural model: The case of Greece. In J. W. Berry, S. H. Irvine, E. B. Hunt (Eds.), *Indigenous cognition: Functioning in cultural context* (pp. 105-123). Martinus Nijhoff.
https://doi.org/10.1007/978-94-009-2778-0_7
- Georgas, J., & Berry, J. W. (1995). An ecocultural taxonomy for Cross-Cultural Psychology. *Cross-Cultural Research*, 29, 121-157. <https://doi.org/10.1177/106939719502900202>
- Georgas, J., Berry, J. W., Van de Vijver, F., Kagitcibasi, C., & Poortinga, Y. (2006). *Families across cultures: A 30-nation psychological study*. Cambridge University Press. <https://doi.org/10.1017/CBO9780511489822>
- Γεώργας, Δ., & Παπαστυλιανού, Α. (1993). *Επιπολιτισμός Ποντίων και Βορειοηπειρωτών στην Ελλάδα: Ψυχολογικές διεργασίες προσαρμογής*. Γενική Γραμματεία Απόδημου Ελληνισμού.
- Γεώργας, Δ., Παρασκευόπουλος, Ι. Ν., Μπεζεβέγκης, Η., & Γιαννίτσας, Ν. (1997). *Ελληνικό WISC-III*. Μοτίβο.
- Georgas, J., Van de Vijver, F., & Berry, J. W. (2003). The ecocultural framework, ecosocial indices, and psychosocial variables in cross-cultural research. *Journal of Cross-Cultural Psychology*, 35(1), 74-96.
<https://doi.org/10.1177/0022022103260459>
- Georgas, J., Weiss, L., Van de Vijver, F., & Saklofske, D. (2003). *Culture and children's intelligence*. Academic Press.
<https://doi.org/10.1016/B978-012280055-9/50021-7>



KEY ISSUES IN CROSS-CULTURAL PSYCHOLOGY

edited by Hector Grad Amalio Blanco James Georgas

Selected Papers from the Twelfth International Congress of the International Association for Cross-Cultural Psychology